

[Gustav Pedersen.]

der har kostet mange Aars Uddannelse paa at lære sit Fag, og som har knyttet sig til dette Fag og dygtiggjort sig i det ikke blot gennem Læretiden, men gennem den videre Uddannelse, der ofte finder Sted, burde have Ret til at regne med, at en tilfældig Mangel paa Arbejdsmuligheder inden for Faget ikke skal skubbe vedkommende helt ud. For det er jo det, der sker, hvis en Virksomhed, der i kortere eller længere Tid har manglet Arbejdsmuligheder — almindeligvis for Tiden, fordi der ikke er Raastof nok —, skyder en Del af sine faglærte Arbejdere bort; det betyder nemlig meget ofte, at de paagældende maa søge ufaglært Arbejde, og det betyder igen, at naar der sa senere kommer Arbejdsmuligheder inden for deres eget Fag, bliver de meget ofte erstattet af yngre, der er kommet til. Det vil altsaa sige, at alt hvad de har kostet paa deres Uddannelse, hele den Udvikling, de har undergaaet, er fuldkommen værdiløs for dem; de skal over til noget helt nyt.

Men i øvrigt er dette Problem ikke alene et Spørgsmaal for de faglærte. Det er saadan, at en stor Del af de Arbejdere, der er knyttet til de store Arbejdspladser — og det er først og fremmest der, Arbejdsfordelingsspørgsmaalet er aktuelt —, efterhaanden har opnaaet en vis Anciennitet, og i det Øjeblik de er kommet ud af en Virksomhed, er de ogsaa ude af Anciennitetsrækken og skal altsaa begynde forfra et andet Sted. Det betyder, at denne Gruppe af Arbejdere den ene Gang efter den anden faar fjernet Chancen for at faa noget fast at knytte Tilværelsen til. Jeg tror ikke paa, at det er en samfundsgavnlig Udvikling at gøre det til en fast Regel, at det efterhaanden bliver vanskeligt, i visse Tilfælde umuligt, at faa fast Tilknytning til en bestemt Virksomhed eller til et bestemt Omraade.

Der er efter min Mening tilstrækkelig mange i dette Land, der er erhvervsmæssigt rodløse, og som er nødt til at begynde forfra, hver Gang der er kommet Vanskeligheder inden for det Felt, de nu engang er kommet til. Paa alle Omraader inden for Erhvervslivet gør man jo, hvad der er menneskeligt muligt, for at Folk ikke skal slaas ud af deres Erhvervsomraade. Da vi i sin Tid havde Landbrugskrisen, var der ingen Uenighed om, at der skulde gøres alt, hvad der var muligt, for at de, der var kommet i Vanskeligheder inden for deres Erhverv, skulde kunne blive paa deres Jord, til Trods for at det maaske i mange Tilfælde havde været det rigtigste ud fra et rent økonomisk Synspunkt at sige: naar Manden er over-

forgældet, saa er der ikke noget at gøre, saa maa han forsvinde. Der var ikke een, der hævdede dette Standpunkt, og det vilde ogsaa have været forkert, fordi den, der blev slaaet ud af det Arbejdsfelt, han var vokset op i eller havde indarbejdet sig i gennem mange Aar, vilde have været rodløs, vilde i Virkeligheden have mistet i Værdi for Samfundet.

Men det er ikke alene dem, der ejer en selvstændig Erhvervsvirksomhed, der mister i Værdi for Samfundet, hvis de bliver slaaet ud af det Arbejdsomraade, hvor de har dygtiggjort sig, skaffet sig Rutine og aarelang Erfaring. Derfor er Løven om Arbejdsfordeling ikke bare et Understøttelsesspørgsmaal, ikke alene Spørgsmaalet om i en kortere eller længere Tid at holde en Del Mennesker skadesløse for det Tab, de lider ved Arbejdsløsheden. Jeg kunde jo ogsaa anføre, at før vi fik Løven om Arbejdsfordeling, skete det i ikke faa Tilfælde, at Arbejderne paa en Arbejdsplads, hvor man havde for lidt at bestille, delte Arbejdet imellem sig, altsaa gik ned i Løn — i visse Tilfælde helt ned i Nærheden af den Indtægt, de kunde faa som Arbejdsløshedsunderstøttelse — blot for ikke at risikere, at en Del af deres Kammerater skulde komme ud i en saadan Rodløshed. Det er disse Ting, jeg vil henstille til den højtærede Socialminister at overveje endnu en Gang, inden han tager et saa kategorisk Standpunkt, som han har taget i denne Sag.

Ogsaa under Behandlingen af denne Sag har den højtærede Minister anført, at man maatte tage et særligt Hensyn til Tyskerne, der da var her i Landet. Det Argument kan have en vis Værdi, naar det drejer sig om Krigens første Aar, men jeg vil gentage, hvad jeg allerede har sagt under Behandlingen af Arbejdsløshedsforsikringsloven: det kan i hvert Fald ikke gælde med Hensyn til de Beslutninger, der blev truffet den 20. Marts. Der er ikke et Menneske, som i fuldt Alvor vil paastaa, at vi den 20. Marts 1945 havde nogen Grund til at disponere under Hensyn til Frygten for, at Tyskerne skulde tage Arbejdskraft, da var det hele fuldkomment Kaos, saa det kan ikke have været et Hovedargument paa dette Tidspunkt.

Det, der var Meningen, og det, der hele Tiden har været Meningen med Løven om Arbejdsfordeling, er at holde en rimelig Del af de Arbejdere, som er fast knyttet til en Branche eller Virksomhed, knyttet til denne Virksomhed, for at de ikke skal blive slaaet helt ud i det uvisse, og den Risiko foreligger stadig. Det er jo ikke saadan, at